

Довољно дуго је на насловној страници НСПМ-а (чијој либералности - либералности у правом смислу - изгледа нема краја, па се на њој налазе и текстови као што су ови које ја пишем, што би било незамисливо кад би се, на пример, радило о страници Пешчаника) стајао један текстуални порнографски крпеж Александра Павића под насловом “Може ли левица већ једном да превазиђе себе” (зашто “порнографски крпеж” – убрзо ће бити појашњено). Довољно дуго, да би се на исти морала обратити пажња. Заиста, чин је немилосрђа што нико други до сада није обратио пажњу на један такав изиритирани усклик какав је: “Може ли већ једном...”. Па је ствар доброг васпитања на њега одговорити.

“Може ли левица већ једном да превазиђе себе?” – сугерише да је крајње време да се левица само-превазиђе, а рецепт за исто, у маниру инстант-упутстава која циркулишу од када смо “престали да живимо у идеолошко доба” и од кад је све постало “само ствар технике”, нуди дотични Павић. Здраворазумски, ту се каже да треба да (“већ једном”) превазиђемо идеолошке неспоразуме и да “схватимо како ствари стварно стоје”, па да се онда заједничким снагама обрачунамо са мрским непријатељем, тј. оним што се иначе назива “Зло са Запада”. Треба запазити да се, осим позивања на “право стање ствари”, у овом инстант-приручнику за само-превазилажење, доследно прати мода само-превазилажења коју имамо још од кад је Тибет ушао у моду, а то је било давно.

“Дај да се не свађамо, дај да видимо да смо сви од исте мајке”, хоће рећи, “од мајке Србије”, па да онда, ишчитава се даље из Павићевог крпежа, “заједно ударимо како по страном тако и по домаћем непријатељу”. Не каже он ово овим речима, али кога не мрзи, може да прочита његов текст и да види да моја поентирања не одударају по смислу од онога што Павић пише.

А тог “заједничког ударања по непријатељу” верујем да је многим до сада било више него доста. Мало-мало, па превазилазимо разлике и ударамо по непријатељу. Мало-мало, па нам неко, као да смо баш потпуни идиоти, неспособни да сами мислимо за себе, каже “оставите се тог филозофирања, и вратите се ономе што нам је свима заједничко”. Наравно, најлакше то иде кад нам се испостави заједнички непријатељ. Кад је ту мрски нам непријатељ, онда одбацујемо све што смо, у нашим грешним размишљањима, уображавали, и хватамо се једни других. Зато сам и назвао ово што је Павић писао “порнографским крпежом”. Порнографским, јер у порнографији се превазилазе све разлике и иде се по принципу ко-кога-дохвати-а-главно-је-да-смо-сви-на-гомили. Крпежом, зато што многе ствари које се изговарају са Павићевог места, места једног традиционалисте, десничара, партикуларисте поносног на националне тековине итд. сасвим лепо иду, руку-под-руку, са нечим чему се он, макар номинално, супротставља.

Наиме, када у петом пасусу свог крпежа Павић говори о идеологијама које су нам замаглиле пут ка изворном (ту се позива на Франка који је одао почаст свим Шпанцима, макар они били и комунисти), Павић као да проговара из неког ЛДП памфлета, у ком се каже да “има нешто што је неупитно испод идеолошких приказа”. “Живот је закон”, зашто онда не би и културни, национални итд. корени били закон. На крају, да се вратимо порнографији, зашто материца или мушки полни орган који је оплођује не би били закон?

Овако или онако, од њих све потиче. Свако ко је рођен морао је да буде зачет, па би то било можда чак најнеупитније, да се они поставе као овакав “закон”.

А, како се каже, “закон је закон”, и ко га се не држи боље да га нема. Тако се поново враћамо на непријатеље, оне који нас обмањују, који нас раздвајају. Није ли ово захтев за мултикултуралношћу, за “националним оазама”, какав нам се сервира са Запада? “Пустите нас да живимо како ми хоћемо, како су наши стари живели.” Није ли сам захтев за изворним нешто што не само да никако не субвертира оног кога се ту означило као непријатеља, већ је, као такав, и дошао баш од тог “непријатеља”? Нису ли Палма и СПС, отвореном подршком ЕУ, не “окренули лист”, већ били доследни игрању улога за Запад? Игрању за Запад улога коју је Запад наменио Србији. Да би Запад био Запад, мора да има своје противнике, свог непријатеља. Ту улогу у Србији још увек играју СРС и многи други, али су СПС-у и Палми додељене нове улоге. Запад дели улоге, а ми их за њих играмо, да би они били они спрам наших улога. То је поента која се налази у једном тексту Љиљане Смајловић, а која се не може нагласити довољно по томе колико је актуелна. Љиљана Смајловић каже: “Није, наравно, ни заслуга ни кривица Радована Караџића и Ратка Младића што је српски национализам до дана данашњег опстао упркос поразима. Национализма ће бити све док буде националних држава: већина света се слаже да од Американаца на планети нема ни већих патриота, ни већих националиста.”

Као што је и случај са овоме сродним случајевима, са опсценим сексуалним ритуалима Кабале спрам “чистуначког” Талмуда, као што црне сатанистичке мисе стоје спрам католичанства, анти-западњаштво је суплемент на ком се пер негативум испоставља идентитет самог Запада. На пример, о анти-западњаштву у његовом најчистијем и најекстремнијем облику, тероризму, Алан Бадју пише: “Испод оног што је именовано као ‘тероризам’, они који се најнасилније опиру овој хегемонији бруталног Запада, за који је ‘демократија’ духовни орнамент, налазе се они који су, заправо, део тога истог. Неколико нихилистичких криминалаца су, наслепо, побили хиљаде грађана Њујорка. Овај масовни злочин је прави представник савремене патологије. То је хладни мизансцен једног клишеизираних мотива: гнев инспирисаног варваризма против задовољног империјализма. Америчка војска и терористи поново играју стару и крваву историјску сцену цивилизације окружене дивљацима.” Бадју у борби анти-западњаштва и про-западњаштва види тек гладијаторске игре, које се изводе пред нама да би нам скренуле поглед - са чега? Ми играмо варваре, да не бисмо видели - шта?

Павићев текст на то даје одговор. Нервоза с којом иступа Павић када тражи да се већ једном самопревазиђе левица говори само и једино у корист левице, као места у данашњем политичком дискурсу, јединог са ког се може, како је Љиљана Смајловић то урадила, видети главни проблем, што је национализам. Није само капитализам у кризи, у кризи је и национализам који је верни слуга и дежурни опонент, поручен, израђен и испоручен баш по мери капитализма. Национализмом се амортизују вртлози капитализма, чине се лакшим за поднети, ако осим “данас си лав/овца сутра си овца/лав” капитализма имамо и национални понос, једину тачку извесности у неизвесном свету данашњице. Зато нервоза са којом се данас са свих страна иступа са захтевом да се већ једном оставимо левице недвосмислено упућује на закључак да смо на правом трагу.

Из овога следи да:

1. Пример као што је Павићев јесте пример позива не само на то да пристанемо на подељене карте и играмо како нам се каже да треба да играмо (као спаринг-партнери Западу), већ још од нас тражи да у томе и уживамо, да на то будемо поносни. Што је, наравно, потпуно неприхватљиво.

2. Пример као што је Павићев јесте пример крајње циничног позива на “превазилажење разлика” у ком само једна страна ефективно треба да превазиђе разлике (јер друга страна већ стоји на “истинитим и зато неупитним позицијама”); левица би у том превазилажењу требала да постане ништа друго до десница. Што је, наравно, по дефиницији левике неприхватљиво.

3. Пример као што је Павићев јесте пример лукавства које сеже до чистог покварењаштва, који иначе одликују десницу, са којим се онда траже савезници и истомишљеници на “левици” који би се могли убедити у “необходност” таквог савезништва (па се Павић обраћа Мариу Калику који пише за магазин Печат, чији је уредник првомајско издање посветио православном ускрсу, а не празнику пролетера, и који је, чак, урнебесно свој уводник тог броја завршио са: “срећан први мај, Христос воскрес”). Ту се тражи од нас да под својом заставом (под заставом левике) радимо за десницу. Апелује се на историјске околности, на “право стање ствари”, из којих неки левичари (или “левичари”) апстрахују извесну “историчност”, па се мирне душе каже да су ти савези “неопходни”, иако уопште није потребно одмаћи се даље од историје (чак иако је то одмицање више него пожељно ради даљег промишљања проблема) да би се јасно видело да такви савези јесу они савези који су историјски, без изузетка, подбацивали. Од Октобарске револуције у најмању руку су учинили један по значењу амбивалентан чин (све до стаљинових чистки ништа се стварно није променило), од Кубе се сада прави држава са “уређењем по кинеском моделу”, Кина је већ давно одустала од свих претензија на социјалну правду, а Титова Југославија, у којој се, такође, правило мноштво разних компромиса, произвела се у хаос којем још увек сведочимо. Чак је историјска поука то да су компромиси водили левуцу у пропаст.

3.а. Из овога следи да сада левица треба да покуша са нечим другим, са несклапањем савеза и са неправљењем компромиса. Из овога, пак, следи да је замисливо да левица данас може да а.) под туђом заставом остварује своје циљеве, али је неприхватљиво да б.) под туђом заставом остварује туђе циљеве или да ц.) под својом заставом остварује туђе циљеве.

3.б. Као што, лакановски, нема сексуалног односа (зато што мушкарац увек жели не жену већ оно што он погрешно мисли да она јесте или што би он волео да она буде, али није), тако нема ни односа између левике и деснице. Ова аналогија овде је одговарајућа поготово због претходно начињене аналогије између порнографије и позива на “заједнички отпор непријатељу и превазилажење идеолошких/лажних разлика” (такође, овде је присутна и алузија на популарно “истиновање” које у порнографији види “истину свих истина”, оно десничарско Све). Разлике које деле левуцу и десницу су реалне и зато непремостиве. Могуће је да неко постане левичар (или пак десничар) ко то раније

није био, али није могуће бити и једно и друго. А “бити и једно и друго” јесте фантазматски циљ саме деснице која увек хоће све, која хоће сигурност у неком исконском Све које је “и ово и оно”; само то “и ово и оно” већ је један од конститутивних елемената дискурса деснице. Ето још једног примера немогуће позиције која би била и једно и друго или пола-пола. Десничари (као што Павић то наглашава) имају националног, а левичари класног непријатеља. Чак и када би се, у некој крајњој симплификацији, замислила иста особа која би била десничарима национални, а левичарима класни непријатељ, сама борба против те и такве особе би се нужно разликовала: десничари би желели да одстране “рак рану” на овај или онај начин, било изолацијом непријатеља, било самоизолацијом од непријатеља, док би левичари настојали да непријатеља преваспитају (ово појашњава шта се мисли под “лепим васпитањем” на почетку овог текста). Док год такви као што је Павић не показују знаке успешног преваспитавања (тј. док год они не пређу на нашу страну), а зато што је немогуће да се нађемо “на пола пута”, они, као такви, јесу наши и само наши (зато што су класни) непријатељи.